

Telia Company AB
org.nr 556103-4249
Regulatory Affairs, Legal department

Föreläggande

Saken

Föreläggande enligt 5 kap. 5 § lagen (2016:534) om åtgärder för utbyggnad av bredbandsnät (utbyggnadslagen); fråga om mottagande och besvarande av begäran om tillträde enligt 2 kap. 1 och 3 §§ utbyggnadslagen

Post- och telestyrelsens avgörande

Post- och telestyrelsen (PTS) förelägger Telia Company AB (Telia) att senast den 2 juni 2018,

- vidta åtgärder för att ta emot och behandla varje begäran om tillträde enligt utbyggnadslagen som lämnas in direkt till någon av bolagets sedvanliga kontaktvägar,
- i linje med ovanstående, upphöra att ställa som krav på den som begär tillträde att begära information eller vidta andra åtgärder innan Telia behandlar begäran,
- upphöra att ställa som krav att en begäran om tillträde ska göras på en särskild blankett.

Detta föreläggande gäller enligt 5 kap. 8 § utbyggnadslagen omedelbart.

Bakgrund

PTS är den myndighet som bedriver tillsyn över att utbyggnadslagen följs. PTS ansvarar också, i enlighet med utbyggnadslagen, för en informationstjänst för utbyggnad av bredbandsnät genom vilken information om nättinnehavares

Post- och telestyrelsen

Postadress:
Box 5398
102 49 Stockholm

Besöksadress:
Valhallavägen 117 A
www.pts.se

Telefon: 08-678 55 00
Telefax: 08-678 55 05
pts@pts.se

befintliga fysiska infrastruktur och planerade och pågående bygg- och anläggningsprojekt kan göras tillgänglig elektroniskt för bredbandsutbyggare. Informationstjänsten är Ledningskollen (ledningskollen.se).

PTS har på eget initiativ beslutat att inleda tillsyn i detta ärende, för att utreda om Telia följer kraven i utbyggnadslagen om att ta emot och besvara en begäran om tillträde.

Telias inställning

Telia har i yttranden daterade den 6 oktober 2017, den 18 oktober 2017 och den 9 april 2018 anfört i huvudsak följande.

Inom Telia förvaltas sådan fysisk infrastruktur som avses i utbyggnadslagen i allt väsentligt av det helägda dotterbolaget Skanova AB.

Informationsplikten fullgörs genom Ledningskollen. En bredbandsutbyggares begäran om tillträde till fysisk infrastruktur ska lämnas via ett formulär som den som begär information får i samband med svaret på förfrågan via Ledningskollen. Någon skyldighet att ge information om Skanovas formulär på annat sätt föreligger inte. Formuläret har utformats så att det, fullständigt ifyllt, ska uppfylla kraven i 2 kap. 3 § utbyggnadslagen på en fullständig ansökan. Svar på en begäran om information lämnas i regel inom ett par veckor.

På sin hemsida hänvisar Skanova till den beskrivna processen. Det syftar till att säkerställa att en inkommen begäran kan bedömas och besvaras på ett enhetligt sätt och i tid.

För att begära tillträde till fysisk infrastruktur krävs naturligen att sökanden har information om vilken fysisk infrastruktur som finns inom ett visst område som denne är intresserad av. Sådan information är av allmänna säkerhetsskäl inte offentliggjord och var Skanovas och andra nätinnehavares fysiska infrastruktur är belägen är typiskt sett hemlig. Det system som skapats genom Ledningskollens informationstjänst för utbyggnadsärenden är i praktiken den enda lagliga och möjliga vägen att få tillgång till information om en viss fysisk infrastruktur.

En begäran om tillträde förutsätts vara tillräckligt preciserad för att vara komplett, i annat fall kan nätinnehavaren inte ta ställning till begäran eller om en skyldighet att bevilja tillträde föreligger. Enligt författningskommentaren till 2 kap. 2 § utbyggnadslagen ankommer det på sökanden att tydligt ange vilken fysisk infrastruktur begäran avser och på vilket sätt tillträde begärs.

Telia kan inte se att det är praktiskt möjligt att göra en preciserad begäran om tillträde till fysisk infrastruktur utan den information som bredbandsutbyggaren har möjlighet att få del av via ett utbyggnadsärende i Ledningskollen. Något skäl att hantera en begäran utan att det föregåtts av ett sådant ärende och utan den information som då kan erhållas anser bolaget inte finns. Det noteras också att det enligt 4 kap. 1 § utbyggnadslagen anges att information om hur en begäran ska lämnas ska finnas via informationstjänsten. En begäran utan föregående utbyggnadsärende hos Ledningskollen hanteras därför på så sätt att sökanden hänvisas till Ledningskollen och därefter till det formulär som sökanden får ta del av vid svaret i Ledningskollen. Något krav på att en begäran om tillträde ska kunna skickas in var som helst i en nätinnehavares organisation och därvid besvaras inom tidsfristen är inte korrekt.

En komplett begäran om tillträde besvaras inom tidsfristen om två månader.

Telia har inkommit med det formulär för begäran om tillträde som bredbandsutbyggare får tillgång till via Ledningskollen.

Skäl

Tillämpliga bestämmelser

Av 2 kap. 1 § utbyggnadslagen framgår bl.a. att en nätinnehavare på rättvisa och rimliga villkor ska medge tillträde till fysisk infrastruktur på begäran av en bredbandsutbyggare. Nätinnehavaren får avslå bredbandsutbyggarens begäran om det begärda tillträdet inte är rimligt.

I 2 kap. 2 § utbyggnadslagen anges att en begäran om tillträde ska vara skriftlig och innehålla en redogörelse och en tidsplan för anläggandet eller utbyggnaden av bredbandsnätet i de delar som är relevanta för tillträdet.

Enligt 2 kap. 3 § utbyggnadslagen ska nätinnehavaren senast två månader från mottagandet av en fullständig begäran om tillträde skriftligen meddela bredbandsutbyggaren om begäran medges eller avslås. Meddelandet ska innehålla nätinnehavarens villkor för tillträde eller de omständigheter som nätinnehavaren hänvisar till för att avslå begäran.

Enligt 4 kap. 2 § utbyggnadslagen ska en nätinnehavare på begäran av en bredbandsutbyggare lämna information om

1. den fysiska infrastrukturens lokalisering och sträckning,
2. typ av infrastruktur och nuvarande användning, och
3. kontaktuppgifter som behövs för att bredbandsutbyggaren ska kunna lämna en begäran om tillträde till nätinnehavaren.

Informationen ska lämnas på proportionella, icke-diskriminerande och öppet redovisade villkor senast två månader från det att begäran togs emot.

Om informationen finns tillgänglig genom informationstjänsten för utbyggnad av bredbandsnät, kan skyldigheten enligt första stycket fullgöras genom att bredbandsutbyggaren hänvisas dit.

Av 5 kap. 5 § utbyggnadslagen framgår att tillsynsmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att utbyggnadslagen eller föreskrifter meddelade med stöd av lagen ska efterlevas. Ett sådant föreläggande får förenas med vite.

I prop. 2015/16:73 s. 41 anges bl.a. följande. Anläggande av bredbandsnät är ofta brådskande och det är därför av vikt att den som begär tillträde snabbt får besked om huruvida tillträde medges eller inte. Nätinnehavaren bör därför lämna besked så snart det går och senast två månader från det att en fullständig begäran togs emot. En längre tidsfrist är inte möjlig att ange.

Syftet med utbyggnadslagen är att främja utbyggnad av bredbandsnät. Med detta avses både att byggandet av bredbandsnät ska påskyndas liksom att kostnaderna för utbyggnad ska minskas. Slutmålet med lagen är att samhällets invånare ska få tillgång till snabba bredbandstjänster till en lägre kostnad och fortare än vad som annars skulle ha varit fallet (jfr prop. 2015/16:73 s. 43).

PTS bedömning

Enligt utbyggnadslagen har en bredbandsutbyggare rätt att begära tillträde till en nätinnehavares infrastruktur. En nätinnehavare är som huvudregel skyldig att medge sådant tillträde. I vissa fall behöver en bredbandsutbyggare information från nätinnehavaren för att kunna göra en begäran om tillträde eller för att över huvud taget bedöma om den är intresserad av att göra en sådan begäran. För att tillträdesskyldigheten ska kunna få avsedd effekt har lagstiftaren ansett att bredbandsutbyggaren i dessa fall också ska kunna få del av viss minimiinformation som nätinnehavaren är skyldig att lämna ut. Det finns dock inget krav i lagen att en begäran om tillträde måste föregås av en begäran om information. Skyldigheterna är fristående från varandra.

Vid fullgörande av informationsskyldigheten får en nätinnehavare hänvisa bredbandsutbyggare till en sådan informationstjänst som avses i 4 kap. 1 § utbyggnadslagen, för närvarande Ledningskollen. En begäran om tillträde kan dock inte hänvisas till Ledningskollen. En begäran om tillträde som inkommer till någon av nätinnehavarens sedvanliga kontaktvägar (t.ex. postadress och e-postadress) måste behandlas av nätinnehavaren.

Av utredningen får det anses klarlagt att Telia regelmässigt hänvisar bredbandsutbyggare att först begära information via Ledningskollen och därigenom få ett särskilt formulär att fylla i för det fall bredbandsutbyggaren vill

begära tillträde. Enligt Telia lämnas svar på begäran om information i regel inom ett par veckor och formuläret besvaras inom två månader.

Nätinnehavares skyldighet att besvara en begäran om tillträde inom två månader anges tydligt i 2 kap. 3 § utbyggnadslagen och motiveras i förarbetena. Tidskravet gäller från det att bredbandsutbyggaren lämnar in en fullständig begäran om tillträde. En bredbandsutbyggare kan, enligt PTS mening, ha sådan information om nätinnehavarens fysiska nätinfrastuktur att det är möjligt att framställa en fullständig begäran om tillträde, utan att först behöva begära information enligt 4 kap. 2 § utbyggnadslagen. Det är t.ex. möjligt att utbyggaren har information om telestationers lokalisering samt vet att och var det finns kanalisation till byggnader. Även i fall då kanalisationen går över mark, med synliga stolplinjer, är det möjligt att på egen hand skaffa sig sådan information om den fysiska infrastrukturen som behövs. I sådana fall fördröjs processen genom Telias krav på att utbyggaren ändå begär sådan information som den redan har eller anser sig inte behöva.

Det är nätinnehavarens skyldighet enligt utbyggnadslagen att ta emot och pröva en bredbandsutbyggares begäran om tillträde. PTS anser att nätinnehavare på förhand inte kan bestämma att en begäran om tillträde som inkommer på ett visst sätt eller i en viss form är ofullständig och därmed inte ta emot och bedöma den. De krav som kan ställas på en begäran om tillträde framgår av 2 kap. 2 § utbyggnadslagen. En skriftlig ansökan som innehåller tillräcklig information enligt 2 kap. 2 § utbyggnadslagen ska prövas inom den lagstadgade tvåmånadersfristen. Det är inte möjligt att lägga till ytterligare formkrav på det sätt som Telia indirekt gör genom sin rutin och på det sättet fördröja processen och undkomma tidskravet om två månader. Om begäran inte är fullständig kan och bör nätinnehavaren däremot naturligtvis begära kompletterande uppgifter.

Telia kan således inte tillämpa en rutin som innebär att alla ansökningar om tillträde hänvisas till Ledningskollen innan de behandlas. Telias instruktioner för hur en begäran om tillträde till bolaget ska göras riskerar att vilseleda bredbandsutbyggare som vill begära tillträde till att tro att de måste följa den av Telia beskrivna processen. Sammantaget bedömer PTS att Telias nuvarande rutiner för mottagande av begäran om tillträde inte är förenliga med bestämmelserna i 2 kap. 1 och 3 §§ utbyggnadslagen. PTS förelägger Telia att vidta åtgärder för att ta emot och behandla varje begäran om tillträde som lämnas in direkt till någon av bolagets sedvanliga kontaktvägar, och i samband därmed, upphöra att ställa som krav att den som begär tillträde måste begära information eller vidta andra åtgärder innan Telia behandlar ansökan eller att en begäran om tillträde ska göras på en särskild blankett.

Tid för rättelse

När det gäller Telias möjligheter att genomföra nödvändiga ändringar av tillämpliga rutiner och instruktioner för att säkerställa att bolaget tar emot begäran om tillträde utan att bredbandsutbyggaren först måste begära information bedömer PTS att skälig tid för rättelse uppgår till 30 dagar.

Underrättelse om överklagande

Om ni vill överklaga detta beslut ska ni skriva till Förvaltningsrätten i Stockholm. Brevet ska dock sändas till Post- och telestyrelsen, Box 5398, 102 49 Stockholm, alternativt till pts@pts.se.

Tala om i brevet vilket beslut ni överklagar genom att ange beslutets nummer. Tala också om vilken ändring av beslutet ni vill ha.

Brevet med överklagandet ska innehålla: ert person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till er arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där ni kan nås för delgivning. Om ni anlitar ett ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

PTS måste ha fått ert överklagande inom tre veckor från den dag ni fått del av beslutet. Annars kan överklagandet inte prövas.

PTS sänder överklagandet vidare till Förvaltningsrätten i Stockholm för prövning om PTS inte själv ändrar beslutet på det sätt ni begärt.

Om något är oklart kan ni vända er till PTS.

Beslutet har fattats av generaldirektören Dan Sjöblom. I ärendets slutliga handläggning har även chefsjuristen Karolina Asp, avdelningschefen Rikard Englund, enhetscheferna Marielle Sjögren och Katarina Holmqvist, verksjuristen Emma Edsjö samt juristerna Charlotta Garmert och Emelie Snellman (föredragande) deltagit.

